

*SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI W LATACH 2019-2020*

*GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA PIŁY
NA LATA 2019-2022*

I. Wstęp i charakterystyka Programu.

Niniejsze sprawozdanie odnosi się do dokumentu pod nazwą Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Piły na lata 2019-2022, przyjętego Uchwałą Nr XVI/167/19 Rady Miasta Piły z dnia 29 października 2019 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Piły na lata 2019 – 2022”.

Podstawą prawną opracowania programu jest art. 87 ust. 1 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz 282 z późn. zm.), który mówi m.in o tym, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na okres 4 lat gminny program opieki nad zabytkami, a co 2 lata sporządza sprawozdanie z realizacji ww. programu i przedstawia je radzie miasta.

W świetle art. 87. ust. 2 ww ustawy, celem gminnego programu opieki nad zabytkami jest:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków,
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie nowych miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Głównymi celami gminnych programów opieki nad zabytkami jest koordynacja działań mających na celu zahamowanie degradacji substancji zabytkowej danego miasta lub gminy, zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego, a także kształtowanie ich atrakcyjnego wizerunku oraz popularyzacja wśród mieszkańców wiedzy o zabytkach i historii

danego miejsca poprzez podejmowane działania edukacyjne, skierowane zwłaszcza do dzieci i młodzieży.

Cele te przedstawiono w omawianym dokumencie, formułując 3 główne priorytety programowe, których realizacja przewidziana jest jako działania cykliczne lub wieloletnie, a realizacja niektórych z nich wykroczy poza ramy czasowe obecnie obowiązującego programu:

1. **Priorytet 1:** *Wzmocnienie znaczenia dziedzictwa kulturowego jako elementu rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.*

Zawierają się w nim:

- wykorzystanie walorów i wartości kulturowych miasta dla podniesienia jego atrakcyjności,
- inicjowanie i wspieranie działań na rzecz ochrony zabytków,
- wspieranie różnego rodzaju inicjatyw i projektów historycznych, kulturowych, etnograficznych, muzealnych,
- wydawanie i wspieranie wydawnictw o tematyce dotyczącej zabytków i dziedzictwa kulturowego,
- stymulowanie działań edukacyjnych na temat dziedzictwa kulturowego i jego ochrony w szkołach i przedszkolach.

2. **Priorytet 2:** *Świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego i jego ochrona.*

Miasto Piła, jako właściciel obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków, prowadzi wszystkie prace remontowe, budowlane lub restauratorskie w ścisłej współpracy z konserwatorem zabytków i zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi. W mieście znajdują się także budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków, posiadające właściciela, ale będące w złym stanie technicznym. Stan ten spowodowany jest zaniechaniem bieżących remontów i prac konserwatorsko-remontowych, co w konsekwencji doprowadzić może (lub już doprowadziło) do dewastacji i całkowitej utraty zabytkowego charakteru obiektu. W takim przypadku konieczna jest także aktualizacja gminnej ewidencji zabytków także poprzez wykreślanie z niej obiektów, które walory zabytkowe utraciły.

Miasto może się włączyć także w propagowanie pozytywnych przykładów adaptowania obiektów zabytkowych wykonywanych zgodnie ze sztuką konserwatorską. Stwarza to duże możliwości znalezienia nowych funkcji dla obiektów zabytkowych, które znacząco wzbogacić mogą ofertę turystyczną miasta, integrować społeczność lokalną oraz chronić dziedzictwo kulturowe miasta.

3. **Priorytet 3:** *Dokumentacja zabytków, promocja i edukacja jako działania popularyzujące dziedzictwo kulturowe miasta.*

Istotnym aspektem działań obejmujących dziedzictwo kulturowe jest popularyzacja wiedzy oraz informacji o obiektach ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Miasto powinno aktywnie inicjować i wspierać powstanie wydawnictw o tematyce związanej z historią miasta, tradycjami, życiem mieszkańców, dziejami ważniejszych zabytków. Udostępnienie i promocja zabytków opracowana jest jako proces cykliczny w zależności od potrzeb od 2019 do 2022 r. Działania te to przede wszystkim wykorzystanie wiedzy o zabytkach przy opracowaniu różnych wydawnictw. Warto również w działania promocyjne i edukacyjne wpisać współpracę z ośrodkami naukowymi, szkołami i muzeami. Ciekawym pomysłem jest również opracowanie i wydanie mapy zabytków Piły w taki sposób, aby była ona czytelna dla wszystkich zainteresowanych, a przede wszystkim dla turystów. Ponadto miasto winno wspierać cenne wydarzenia propagujące historię miasta i jego mieszkańców oraz ściśle współpracować nie tylko z samorządowymi instytucjami kultury.

II. Cele i założenia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Piły na lata 2019-2022.

Głównymi celami ogólnymi obowiązującego obecnie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Piły na lata 2019-2022 są koordynacja działań mających na celu zahamowanie degradacji substancji zabytkowej miasta, zachowanie wartościowych zasobów jego dziedzictwa kulturowego, a także kształtowanie atrakcyjnego wizerunku miasta Piły oraz popularyzacja wśród mieszkańców wiedzy o zabytkach i historii miasta poprzez podejmowane działania edukacyjne skierowane zwłaszcza do dzieci i młodzieży.

Założenia te uszczegółowiono, formułując w programie poniższe zapisy stanowiące szczegółowe cele, których pełna realizacja przewidziana jest do roku 2022, czyli do końca obowiązywania tej edycji omawianego programu:

1. Renowacja zabytkowej, secesyjnej altany znajdującej się w Parku Miejskim im. Stanisława Staszica.
2. Aktualizacja utworzonej w 2004 r. gminnej ewidencji zabytków, w tym również ewidencji zabytków archeologicznych, która obejmuje przede wszystkim:

- dostosowanie kart adresowych do obecnej sytuacji zabytków na podstawie dokumentacji otrzymanej od WWKZ,
 - włączenie do gminnej ewidencji zabytków cmentarza sekty ks. Czerskiego przy ul. Asnyka oraz cmentarza ewangelickiego przy ul. Mickiewicza, który obecnie stanowi część lasu komunalnego. Oba cmentarze figurują w wojewódzkiej ewidencji zabytków,
 - uzupełnienie kart adresowych o informacje dotyczące zmian powstałych w związku z pracami prowadzonymi przy zabytkach,
 - włączanie informacji o wszystkich sukcesywnie odkrywanych archeologicznych reliktach przeszłości, niezależnie od charakteru badań oraz uzyskiwanych wyników badań weryfikacyjnych AZP, na podstawie informacji otrzymywanych od WWKZ.
3. Wspieranie działań związane z merytoryczną pomocą w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie prac konserwatorskich, remontowych, modernizacyjnych lub innych prowadzonych przy obiektach zabytkowych oraz aplikowaniu o środki zewnętrzne.
 4. Realizacja zapisów Uchwały nr LIX/754/18 Rady Miasta Piły z dnia 16 października 2018 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.
 5. Współpraca z różnymi podmiotami w zakresie bieżących prac porządkowych przy zabytkowych zespołach zieleni (Park Miejski).
 6. Udostępnienie informacji o zabytkach na oficjalnej stronie internetowej miasta.
 7. Prowadzenie monitoringu obiektów i aktualizacji zabytków.
 8. Zorganizowanie konkursu o tematyce dotyczącej dziedzictwa kulturowego i pilskich zabytków.
 9. Wykonanie ekspozycji zgromadzonych macew – pozostałości po dawnym cmentarzu żydowskim, odnalezionych w Budynku Szkoły Policji w Pile.
 10. Współpraca z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
 11. Udział w szkoleniach związanych z ochroną zabytków.
 12. Przygotowanie raportu – sprawozdania z realizacji programu.

III. Realizacja programu w świetle pandemii.

Utrudnienia, które napotkano w latach 2019-2020 wpłynęły na brak możliwości realizacji niektórych założeń programowych przewidzianych na pierwsze 2 lata obowiązywania obecnej edycji programu, lub sprawiły, że są one jeszcze w trakcie realizacji.

Biorąc pod uwagę fakt, że dokument tworzony od podstaw przez pracowników merytorycznych Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu, trwające szczegółowe i długotrwałe konsultacje z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, program na lata 2019-2022 został przyjęty do realizacji w październiku 2019, czyli pod koniec pierwszego roku obowiązywania jego ram czasowych. Znacznie utrudniło to koordynację działań podjętych w roku 2019 z założeniami programu będącego dopiero w fazie konsultacji.

Największym utrudnieniem w realizacji niektórych założeń programowych była jednak epidemia COVID-19, która z jednej strony znacząco wpłynęła na opóźnienie wszelkich działań podejmowanych w związku z realizacją programu, lub w niektórych przypadkach, uniemożliwiła w ogóle ich rozpoczęcie. Z drugiej zaś strony spowodowała czasową zmianę priorytetów podejmowanych działań.

IV. Realizacja założeń programowych w latach 2019-2020.

W ramach realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Piły na lata 2019-2022, w latach 2019-2020 przeprowadzono następujące działania:

1. Przeprowadzono konkurs fotograficzny ogłoszony Zarządzeniem nr 907(320)2020 Prezydenta Miasta Piły z dnia 27 października 2020 r. w sprawie ogłoszenia konkursu fotograficznego pn. „Jesień z historią w tle”.

Konkurs skierowany był do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych znajdujących się na terenie miasta Piły, a jego zasady polegały na wykonaniu zdjęcia lub serii zdjęć (maksymalnie 5) pilskich zabytków na tle jesiennej aury.

Biorąc pod uwagę fakt, że konkurs odbywał się w listopadzie 2020 r. (termin nadsyłania zdjęć upływał 20 listopada), a więc w szczycie drugiej fali epidemii COVID-19, kiedy szkoły pracowały całkowicie zdalnie, należy przyjąć, że cieszył się on ogromnym powodzeniem. Do Urzędu Miasta Piły wpłynęło 157 prac konkursowych, z których weryfikację formalną przeszło 109, które zakwalifikowały się do konkursu głównego.

Konkurs podzielony był na 2 etapy. Pierwszy polegał na głosowaniu internautów, którzy za pomocą „polubień” głosowali na wybrane zdjęcie z galerii stworzonej na facebookowej stronie Miasta Piły i w ten sposób wyłonili własnego laureata.

Drugi, główny etap, polegał na ocenie prac przez specjalnie powołaną do tego celu komisję konkursową, której przewodził znany artysta-fotografik, pan Wojciech Beszterda. Komisja, oprócz wyłonienia trójki głównych laureatów przyznała także 4 wyróżnienia.

Zwycięzcy konkursu otrzymali atrakcyjne nagrody rzeczowe, z których główną był aparat fotograficzny. Łączna wartość nagród, sfinansowanych z budżetu miasta, przekroczyła 4 500 zł.

Na wiosnę 2021 roku planowane jest stworzenie wystawy zdjęć konkursowych w galerii Regionalnego Centrum Kultury – Fabryka Emocji w Pile.

Duże zainteresowanie, jakim cieszył się konkurs świadczy o potrzebie podejmowania tego typu inicjatyw, które, aktywizując dzieci i młodzież, pozwalają na rozbudzenie u nich zainteresowania historią i dziedzictwem kulturowym miasta oraz pozwalają uświadomić sobie konieczność ich ochrony na następne lata.

Poniżej zdjęcia laureatów konkursu.

1 miejsce i główna nagroda w konkursie

II miejsce

III miejsce

Nagroda Internautów oraz wyróżnienie

Zdjęcia wyróżnione przez komisję

2. Jednym z głównych celów zapisanych w obecnej edycji programu jest cykliczne prowadzenie aktualizacji gminnej ewidencji zabytków. Obecnie oprócz budynków, których wartości historycznej nikt nie poddaje w wątpliwość, w ewidencji figurują także obiekty, których wartość jako świadectwa dziedzictwa kulturowego miasta może już takie wątpliwości wzbudzać i można założyć, że nie posiadają one znaczącej wartości historycznej.

W ramach realizacji programu planowane są cykliczne oględziny stanu zachowania ww. obiektów oraz konsultacje z konserwatorem zabytków dotyczące zasadności ich ujęcia w gminnej ewidencji zabytków. Na podstawie ww. oględzin oraz konsultacji planowane jest wyznaczanie budynków przeznaczonych do wykreślenia z ewidencji.

Działania te pierwotnie planowane były na rok 2020, jednak sytuacja epidemiczna i obostrzenia z nią związane, panujące przez większą część roku 2020, wymusiły przeniesienie ich na lata 2021-2022.

W latach 2019-2020, których dotyczy niniejsze sprawozdanie, w gminnej ewidencji zabytków dokonano następujących zmian:

- Wykreślono budynek mieszkalny (jednorodzinny) przy ulicy Wysokiej 53 (Zarządzenie Nr 632(45)2020 Prezydenta Miasta Piły z dnia 11 lutego 2020 r. w sprawie wykreślenia zabytku i wyłączenia karty adresowej z gminnej ewidencji zabytków).

Wykreślenie nastąpiło wskutek zawiadomienia Kierownika Delegatury w Pile Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu informującego o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego ws. zajęcia stanowiska o możliwości rozbiórki ww. obiektu. Budynek znajdował się w bardzo złym stanie technicznym, dodatkowo pogłębionym przez fakt, że od 15 lat stał nieużytkowany.

- Wykreślono budynek mieszkalny przy ulicy Browarnej 17 (Zarządzenie Nr 691(104)2020 Prezydenta Miasta Piły z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie wykreślenia zabytku i wyłączenia karty adresowej z gminnej ewidencji zabytków). Wniosek do Kierownika Delegatury w Pile Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu o wyrażenie opinii ws. planu wykreślenia ww. obiektu z gminnej ewidencji zabytków złożyła Gmina Piła, która jest właścicielem budynku.

Obiekt został przeznaczony do rozbiórki z uwagi na jego fatalny stan techniczny. Aktualnie stanowi on pustostan, a wszyscy lokatorzy zostali wysiedleni do lokali zastępczych. Bardzo zły stan techniczny budynku, potwierdzony przeprowadzoną ekspertyzą techniczną, spowodował utratę jakichkolwiek wartości zabytkowych przedmiotowego obiektu.

Obecnie trwają procedury wyłączenia z gminnej ewidencji zabytków kilku kolejnych obiektów. Zostały one rozpoczęte w roku 2020, niestety, jak napisano wyżej, sytuacja pandemiczna oraz konieczność sporządzenia ekspertyz technicznych sprawiły, że wykreśleń nie udało się sfinalizować w roku 2020.

Wnioski o wyrażenie opinii w sprawie planów wykreślenia zostały złożone w Delegaturze w Pile Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu. Istnieje konieczność uzupełnienia złożonej dokumentacji o ekspertyzy techniczne, które aktualnie są w trakcie sporządzania.

Toczące się procedury dotyczą następujących wniosków:

- wniosek Gminy Piła z 09 lipca 2020 r. dotyczący planów wykreślenia z gminnej ewidencji zabytków budynku przy ulicy Wawelskiej 7 (działka nr 140/26, obręb 27). Obiekt został przeznaczony do rozbiórki z uwagi na jego fatalny stan techniczny. Obecnie jest niezamieszkały i stanowi pustostan,
- wniosek Gminy Piła z 27 października 2020 r. dotyczący planów wykreślenia z gminnej ewidencji zabytków:
 - budynku przy ulicy Wawelskiej 4 (działka nr 140/23, obręb 27),
 - budynku przy ulicy Wawelskiej 6 (działka nr 140/23, obręb 27),
 - budynku przy ulicy Bydgoskiej 71 (działka nr 102/1 obręb 27).

Obiekty te usytuowane są na działkach stanowiących nieruchomości przeznaczone do zbycia, a same budynki nie stanowią znaczącej dla miasta wartości historycznej,

- wniosek Gminy Piła z dnia 20 listopada 2020 r. dotyczący planów wykreślenia z gminnej ewidencji zabytków:
 - budynku przy ulicy Wawelskiej 11 (działka nr 140/20, obręb 27),
 - budynku przy ulicy Wawelskiej 13 (działka nr 140/20, obręb 27).

Obiekty te również usytuowane są na działce stanowiącej nieruchomość przeznaczoną do zbycia, a same budynki są pustostanami znajdującymi się

w fatalnym stanie technicznym, które utraciły jakąkolwiek wartość jako obiekty zabytkowe.

3. Jednym z zadań sformułowanych w dokumencie programowym, którego realizacja przewidziana była jeszcze w pierwszych 2 latach obowiązywania programu, była renowacja zabytkowej, secesyjnej altany znajdującej się w Parku Miejskim im. Stanisława Staszica.

Prace renowacyjne, początkowo planowane były jako pilne z uwagi na przypuszczenie uszkodzenia konstrukcji nośnej obiektu powstałe w wyniku przewrócenia się jednego z drzew rosnących nieopodal altany. Przeprowadzona szczegółowa ekspertyza wykazała jednak, że zarówno konstrukcja nośna, jak i poszycie dachowe altany nie ucierpiały w wyniku tego zdarzenia, a uszkodzeniu uległa jedynie część ornamentu w górnej części budowli.

Planowana jest przeprowadzenie prac remontowych przy obiekcie, jednak będą miały one na celu okresową konserwację oraz poprawę jego estetyki.

4. Spośród budynków ujętych w gminnej ewidencji zabytków, które stanowią część majątku Gminy Piła, przeprowadzono prace remontowe w kilku obiektach:
 - w 2019 r. przeprowadzono remont budynku przy Alei Niepodległości 135. Oprócz pełnej termomodernizacji w obiekcie zamontowano system ogrzewania gazowego,
 - w 2020 r. zakończono prace polegające na dociepleniu części stropodachu w zabytkowym budynku stanowiącym część Szkoły Podstawowej nr 5 im. Dzieci Polskich w Pile, przy Alei Niepodległości 18,
 - w 2020 r. przeprowadzono prace remontowe przy kamienicy znajdującej się przy ulicy Wincentego Pola 15. Budynek także przeszedł pełną termomodernizację, wraz z podłączeniem do sieci miejskiej energetyki cieplnej.
 - w 2020 r. rozpoczęły się także prace związane z realizacją inwestycji pod nazwą „Rewitalizacja zabytkowego budynku Szkoły Podstawowej nr 1 im. Stanisława Staszica w Pile – modernizacja auli szkolnej z wyposażeniem wraz z odnowieniem elewacji”. Zwłaszcza zakres prac związanych z odnowieniem elewacji obiektu pozwoli przywrócić historyczny wygląd budynku. Zakres ten obejmować będzie m.in.:
 - oczyszczenie ścian ceglanych z farb zewnętrznych do uzyskania czystej cegły nieinwazyjną metodą niepowodującą uszkodzeń wierzchniej spieczonej warstwy cegły,

- usunięcie spoin w murze, wykucie zniszczonych cegieł z lica muru,
- prace remontowe i odtworzeniowe, tj. uzupełnienie ubytków cegieł i spoin, zabezpieczenie rys na ścianach, zabezpieczenie elewacji środkami impregnującymi,
- renowacja i wymiana elementów stalowych,
- renowacja (wymiana) okładzin schodów zewnętrznych, ścian przy schodach.

Zakończenie prac przewidziano na czerwiec roku 2021,

- spośród obiektów zabytkowych, które nie są częścią majątku Gminy Piła, ale stanowią istotny i charakterystyczny element dziedzictwa kulturowego miasta, wspomnieć należy o zakończonych w 2020 roku pracach renowacyjnych przy elewacjach gmachu Szkoły Policji w Pile. Charakterystyczne, ceglane ściany, nadające budowli specyficznego charakteru, zostały oczyszczone z farb zewnętrznych, co całkowicie zmieniło wizerunek obiektu i przywróciło mu jego historyczny wygląd, charakterystyczny dla epoki i stylu architektonicznego, w którym został wzniesiony.
5. Realizując cel poszerzania wiedzy merytorycznej oraz podnoszenia kompetencji, pracownicy Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu, których zakres obowiązków obejmuje tematykę związaną z ochroną zabytków, w grudniu 2020 roku wzięli udział w szkoleniu pn. „Ustawa o ochronie zabytków”, które pozwoliło usystematyzować wiedzę o dokumencie prawnym stanowiącym główną podstawę większości działań związanych z ochroną zabytków i dziedzictwa kulturowego podejmowanych przez gminę.
 6. Biorąc pod uwagę fakt, że obiekty zabytkowe, stanowiące żywe świadectwo historii Piły oraz całego regionu, są ważnym elementem krajobrazu miasta, wspomnieć należy także o innym ważnym elemencie tego krajobrazu, czyli o dziedzictwie przyrodniczym. Stanowi on bowiem, wraz z dziedzictwem kulturowo-historycznym, o atrakcyjności turystycznej miasta oraz całego regionu. Patrząc przez ten pryzmat, oba te elementy są ze sobą ściśle związane. W związku z powyższym, zarówno sporządzając plany promocji turystycznej miasta, jak i planując strategię ochrony jego dziedzictwa, należy patrzeć na obie te składowe w sposób komplementarny.

Mając na uwadze powyższe, wspomnieć należy o sfinansowanej w większości dotacją z budżetu miasta monografii „Przyroda Piły”, która stanowi pełne kompendium wiedzy z zakresu szeroko rozumianej przyrody miasta i okolic. Tematyka ujęta został zarówno w aspekcie współczesnym, jak i historycznym, a książka pozwala zapoznać się z

dziedzictwem naturalnym Piły zarówno mieszkańcom miasta, jak i odwiedzającym region turystom. Jako, że wydawnictwo zebrało fantastyczne recenzje i opisywane jest często jako jedna z najlepszych tego typu monografii w Polsce, trafiła ona do wszystkich bibliotek w szkołach podległych Gminie Piła, gdzie stanowić może doskonałą pomoc dla nauczycieli wszystkich szczebli edukacyjnych.

V. Podsumowanie.

Podsumowując sprawozdanie z realizacji w latach 2019-2020 Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Piły na lata 2019-2022 należy stwierdzić, że działania podejmowane w celu realizacji założeń programowych, pomimo trudności wynikających ze szczególnych warunków panujących obecnie, były realizowane w możliwie szerokim spektrum.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że oprócz realizacji zadań, których realizacja została wydłużona w czasie, takich jak aktualizacja gminnej ewidencji zabytków, udało się przeprowadzić działania mające charakter edukacyjny, popularyzujący lokalne dziedzictwo kulturowe oraz wiedzę o nim. Realizacja tych zadań, mając na uwadze panujące obostrzenia w życiu społecznym, stała pod dużym znakiem zapytania, a uznać je należy za szczególnie cenne mając na uwadze efekty rozłożone w czasie.

Wszelkie działania związane z realizacją celów sformułowanych w dokumencie programowym, które nie zostały jeszcze przeprowadzone, planowane są na lata 2021 – 2022.

z up. PREZYDENTA MIASTA
/-/Krzysztof Szewc
Zastępca Prezydenta